

Aluehallintovirasto
Regionförvaltningsverket
Regional State Administrative Agency

Ympäristöterveydenhuollon päivystys maakunnissa

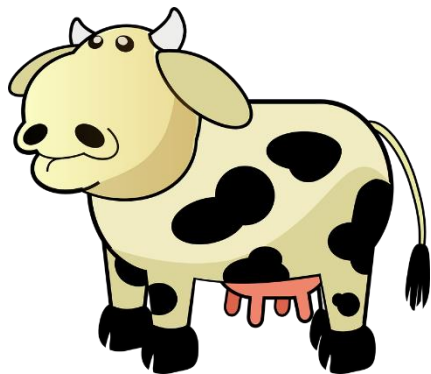
Kuntamarkkinat 12.9.2018

Erja-Riitta Tarhanen/ Etelä-Suomen AVI

Aluehallintovirasto
Regionförvaltningsverket
Regional State Administrative Agency

Kenelle soitan viikonloppuna?

Nykytilanne

Elintarvikevalvonta Terveystensuojeluvalvonta

- lainsäädäntö ei edellytä päivystystä

Eläinlääkintähuolto

- lainsäädäntö edellyttää ympärivuorokautista päivystystä

Maakunnat

Elintarvikevalvonta Terveysturvallisuusvalvonta

- lainsäädäntöehdotukset eivät edellytä päivystystä

Eläinlääkintähuolto

- lainsäädäntö edellyttää ympärivuorokautista päivystystä

Eläintaudit Eläinsuojelu

- lainsäädäntöehdotuksissa päivystyksen järjestämisvelvoite

Päivystystarveselvitys

- **Arvioida ympäristöterveydenhuollon ja vesitalouden oman tai yhteisen päivystyksen tarpeellisuus**
 - **Tehdä tarvittaessa ehdotukset päivystyksen järjestämisestä maakunnissa vuoden 2020 alussa**
-
- Tilaajat Huoltovarmuuskeskus, STM, MMM
 - Toteutettiin 1.3. – 31.5.2018 Kuntaliitossa
 - Julkaistu kesäkuussa Kuntaliiton verkkojulkaisuna
http://shop.kunnat.net/product_catalog.php?c=5

Päivystystarveselvitys/ ehdotukset

Maakunnan terveydensuojelu- viranomaisen tulisi olla tavoitettavissa joka päivä

- terveydensuojelulakiin lisättäisiin tavoitettavuusvelvoite
- maakuntien välinen yhteistyö tulisi mahdollistaa

Perustelut:

- johtovastuulla kiireellisiä tehtäviä, joita ei voida ennakoida esim. talousveden tai uimaveden saastuminen ja vesivälitteiset epidemiat
- tukee maakuntien elintarvike- ja vesivälitteisten epidemioiden selvitystyöryhmien työtä
- varmistaa muille viranomaisille/toimijoille asiantuntija-avun saamisen virka-ajan ulkopuolella
- tarve maakunnissa vaihtelee → maakuntien yhteistyö voi olla järkevää

Päivystystarveselvitys/ ehdotukset

Maakunnan terveydensuojeluviranomaisen tulisi olla tavoitettavissa joka päivä

maakunnan harkinnassa:
vasteaika, järjestämistapa

maakunnan viranomaisten
yhteistyönä arvioidaan
maakunnan alueen riskit, niiden
todennäköisyys ja niihin
vastaaminen

Perustelut:

- maakunnat väestömäärältään, elinkeinorakenteeltaan, infrastruktuuriltaan, ympäristöltään erilaisia → riskit erilaiset
- riskeihin varautuminen ja niihin vastaaminen toimialoilla/yrityksissä vaihtelee → riskien todennäköisyys ja niihin vastaamistarve vaihtelee

*vaikuttaa terveydensuojeluviranomaisen
tavoitettavuuden vasteaikaan ja tavoitettavuuden
järjestämistapaan virka-ajan ulkopuolella*

Päivystystarveselvitys/ ehdotukset

Maakunnan elintarvikevalvonta- viranomaisen päivystystarve

maakunnan harkinnassa

maakunnan viranomaisten
yhteistyönä arvioidaan maakunnan
alueen riskit, niiden todennäköisyys ja
niihin vastaaminen

tarve maakunnissa vaihtelee →
maakuntien yhteistyö voi olla järkevää

Perustelut:

- johtovastuulla olevat tehtävät pääasiassa ei kiireellisiä ja voidaan hoitaa virka-aikana
- maakunnat väestömäärältään, elinkeinorakenteeltaan, infrastruktuuriltaan, ympäristöltään erilaisia → riskit erilaiset
- riskeihin varautuminen ja niihin vastaaminen toimialoilla/yrityksissä vaihtelee → riskien todennäköisyys ja niihin vastaamistarve vaihtelee

*vaikuttaa elintarvikevalvontaviranomaisen
tavoitettavuustarpeeseen virka-ajan ulkopuolella*

➤ **Tarja Hartikainen, Kuntaliitto**

tarja.hartikainen@kuntaliitto.fi

p. 050 373 8495

➤ **Erja-Riitta Tarhanen, Etelä-Suomen AVI**

erja-riitta.tarhanen@avi.fi

p. 029 501 6211

VALTIONEUVOSTO
STATSRÅDET

Kuka maakuntaa päivystää? Sote- valmiuskeskukset

Lääkintöneuvos Timo Keistinen

Kuntamarkkinat
Kuntatalo, Helsinki
12.-13.9.2018

Reformiministeriryhmän kannanotto

Terveydenhuoltolain ensihoitoa koskevat muutokset

- Ensihoitopalvelu on **viranomaistoimintaa** ja osa sosiaali- ja terveydenhuollon päivystysjärjestelmää sekä yhteiskunnan kokonaisturvallisuutta.
- Ensihoitopalvelun **järjestäisivät kaikki 18** maakuntaa.
- **Monituottajamalli** säilytettäisiin.

Päivystystoiminnan ja ensihoitopalvelun ohjausryhmä (46§)

- Yhteistyöalueen maakuntien yhteinen ja yliopistollista sairaalaa ylläpitämä.
- Tehtävät:
 - Laatia varautumia- ja **valmiussuunnitelma**
 - Ohjata **päivystystoiminnan** sekä ensihoidon suunnittelua
 - **Hälytysohjeet** Hätäkeskuslaitokselle
 - Ohjata kansallisten korkean varautumisen viestintä- ja **tietojärjestelmien** aluepääkäyttötoimintoja
 - Valmistella maakunnille ensihoidon **palvelutasopäätökset**
 - Yhteen sovittaa yhteistyöalueen ensihoitolääkäritoiminta
 - Ohjata yhteistyöalueen päivystystoiminnan **valmiuskeskusta**.

Sosiaali- ja terveydenhuollon päivystystoiminnan valmiuskeskukset

- Ohjaustehtäviä toimialan
 - päivystystoiminnassa,
 - varautumisessa ja
 - valmiudessa.
- Toimisivat jokaisella viidellä yhteistyöalueella.

Päivystystoiminnan valmiuskeskus

- Tehtävät
 - Luoda, ylläpitää ja välittää ajantasaista **tilannekuvaa** sosiaali- ja terveydenhuollon päivystystoiminnasta ja -resursseista;
 - **Tukea** Hätäkeskuslaitosta ensihoitopalvelun tehtävien arvioinnissa ja resurssien käytössä;
 - Vastata yhteistyöalueensa **ensihoitolääkäritasoisesta päivystyksestä** yhteen sovittaen;

SATAKUNTA

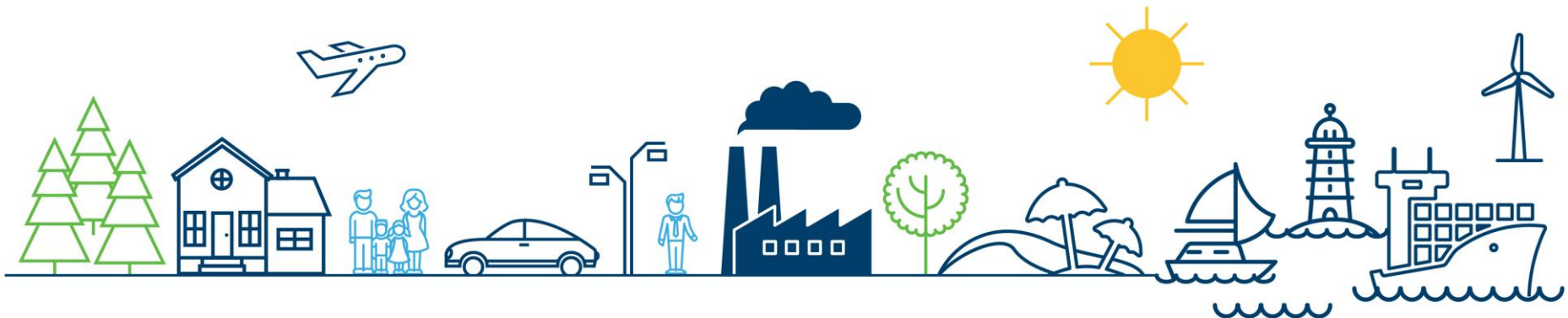
– elämää parhaimmillaan

Pelastustoimen tilanne- ja johtokeskukset

Pekka Tähtinen

Satakunnan pelastuslaitos

SATAKUNTA

– elämää parhaimmillaan

Pelastuslaitosten tilanne- ja johtokeskukset nyt

- Useilla pelastuslaitoksilla on 24/7 toiminnassa oleva tilannekeskus
 - Käytännössä isoimmissa pelastuslaitoksissa
 - Tilannekeskusten tehtävät, järjestelyt, jne. vaihtelevat paikallisten olosuhteiden, tarpeiden ja lähtökohtien mukaan
- Jokaisella pelastuslaitoksella on johtokeskus – muodossa tai toisessa
 - Käytännössä yksikään johtokeskus ei ole jatkuvassa valmiudessa vaan ne käynnistyvät tilanteen mukaan.
 - Johtokeskusten tehtävät, järjestelyt, jne. vaihtelevat paikallisten lähtökohtien, olosuhteiden, tarpeiden, resurssien, jne. mukaan

Suunnitelma pelastuslaitosten tilanne- ja johtokeskuksista maakunta- ja pelastustoimiuudistusten myötä

Pelastustoimen tike-/joke-toiminnan kehittäminen 1/2

- 1 – 5 – 18
- Yksi valtakunnallinen tike-/joke 24/7
 - Valtakunnallisen tilannekuvan ylläpito,
toimenpiteiden käynnistäminen,
kansainvälinen toiminta

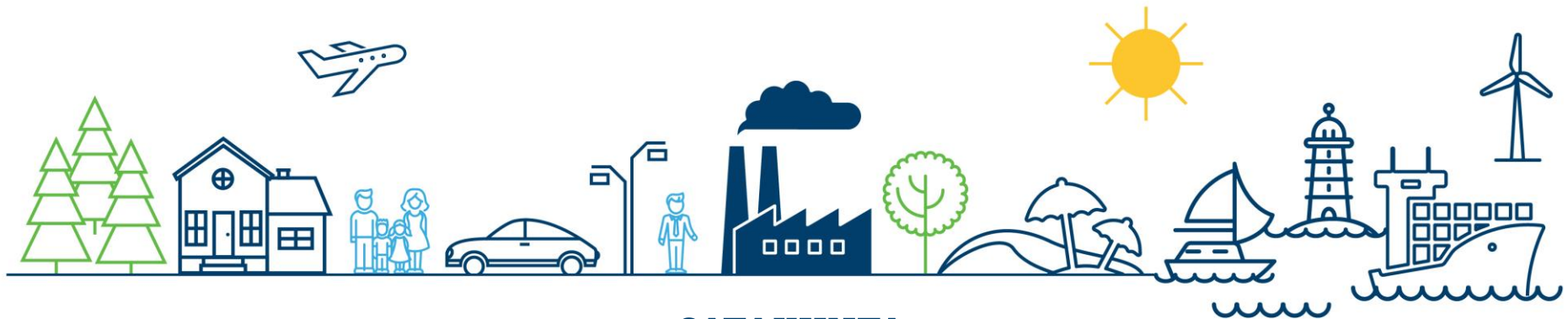
Pelastustoimen tike-/joke-toiminnan kehittäminen 2/2

- Viisi 24/7 tilanne-/johtokeskusta yhteistyöalueittain (näistä yksi valtakunnallinen)
 - Tilannekuvan ylläpito, toimenpiteiden käynnistäminen
 - Erilaisten toimenpiteiden, kuten viestinnän ja tiedotuksen, toteuttaminen 24/7 ja erilaiset tukitoiminnot
 - Lähtökohtaisesti ei operatiivista johtamisroolia, joka kuuluu maakunnille
- 18 maakunnallista tilanne-/johtokeskusta (näistä viisi yhteistyöalueen)
 - Lähtökohtaisesti eivät ole 24/7 vaan tiettyinä aikoina ja/tai tilanteen mukaan.

=> Pelastustoimen/-laitosten tarpeita vastaavasti

”Hei haloo!”

SATAKUNTA
– elämää parhaimmillaan

Siiloutuminen on heitettävä romukoppaan!

- Satakunnan pelastuslaitoksen 24/7 tilannekeskus voidaan perustellusti kyseenalaistaa.
- ”Satakunnan pelastuslaitos ei 24/7 tilannekeskusta kriittisesti tarvitse eikä oikein elätä, mutta Satakunnan maakunnalle tilanne on päinvastainen!”
- Mitä kaikkea voitaisiinkaan tehdä yhdessä, tehdä yhteistyössä tai ainakin tehdä yhdessä paikassa?
 - Pelastuslaitoksen tilanne-/johtokeskus, ensihoidon tilanne-/kenttäjohto-/johtokeskus, akuutin kotihoidon tilanne-/järjestely-/johtokeskus, maakunnan toimitilojen etävalvonta, ely-toimintojen taustatuki, jne. jne.

Maakunnan tilanne-/johtokeskus

- Painopiste on päivittäisen toiminnan hoitamisessa ja kenttätoiminnan tukemisessa
 - ”Mitä asiansa osaava tekee viestiyhteyksiä ja tietojärjestelmiä käyttäen etänä tai pulpetista?”
- Varautuminen poikkeaviin tilanteisiin ja häiriötilanteisiin
 - Pitkittyvät, päällekkäiset ja suuret tilanteet
 - Eri toimijoiden yhteinen ja yhtenevä tilannekuva
 - Yhdenmukaiset tai samankaltaiset toiminnan eskaloitumisen periaatteet ja järjestelyt
 - Tilannekeskus osana johtokeskusta, eri toimijoiden yhteiset ja omakohtaiset johtokeskustilat ja -toiminnot

Yksittäisiä huomioita

- Tilanne-/johtokeskusajattelu pitää aloittaa tarpeista, eri toimijoiden omista ja yhteisistä tarpeista – sekä mahdollisuuksista
- Eri tarpeisiin voidaan vastata yhdessä, yhteistyössä tai ainakin yhteisestä paikasta.
 - Yhteisestä tekemisestä on vääjäämättä hyötyä, niin eri toimijoille kuin maakuntaorganisaatiolle kuin ennen kaikkea kansalaisille ja avun tai palvelun tarvitsijoille.
- On ilmeistä, että eri toimijoiden toiminta- ja osaamisodotukset ovat niin monimuotoiset, että yksittäisten henkilöiden kapasiteetti ei riitä.
 - => Tämä ei kuitenkaan voi eikä saa olla peruste eriseuraisuuteen kun yhteinen tekeminen tuo lisäarvoa ja luo mahdollisuuksia tuottaa uusia (tuki-)palveluita.

Yhdessä enemmän!

SATAKUNTA
– elämää parhaimmillaan

SATAKUNTA

– elämää parhaimmillaan

